

NÅGRA UPPGIFTER
om
STRAFFÄNGELSET I ÅBO
för år 1883.

(Sammanställda med ledning af den till Fångvårdsstyrelsen
i Finland angående fängelset afgifna årsberättelser.

I. Byggnaderne.

Fängelset, hvori förvarats till tukthusstraff öfver 3 år
dömde förbrytare af mankön, består af

- a) *Tre* med hvarandra genom korridorer sammanbundne
större *flygelbyggnader*, uppförde af tuktad granit och
invändigt beklädde med tegel; hvarje om tre våningar, af
hvilka de öfversta innehålla sofsalar för gemensamhets-
fångarne och fängelsets kyrka, de mellersta arbetssalar
och de nedersta matsalar, rum för vakten, de sjuke, kansli
och kontor, arbetssalar och förvaringsrum för färdiga till-
verkningar. Flyglarna uppvärmas med vanliga kakelugnar;
- b). *En flygel med tre cellvåningar*, innehållande 75 fullstän-
diga celler, och jordvåning, hvori badrum, straffceller
och värmeapparaten, för ånga, äro placerade;
- c). *En nattcellflygel* med 75 nattceller i tre våningar. I jordvå-
ningen är flygelns värmeapparat för varmluft uppställd; och
- d). *En komplex uthusbyggnader*, hvaribland fängelsets bad-
stuga och tvätthus, bageri och brygghus samt två smedjor
jemte filverkstad befinna sig.

Cellflyglarne och förstnämnde byggnader äro sammanbundne genom en smalare tillbyggnad, hvari inrymts rum för predikanten, skolan och centralvakten.

De under a) omnämnda flyglarna äro uppförda under 1850-talet, men cellflyglarna upplätos till begagnande först åren 1879 och 1880.

Ventilationen uti förstnämnda flyglar är icke tillfredsställande, enär desse byggnader datera sig från en tid, då mindre afseende härå fästes. Likaså är ventilationen uti de celler i dagcellsflygeln, hvilka äro belägne längre ifrån sugskorstenen, ganska klen. Dock har detta afhjelpats derigenom, att fönstren i desse celler hållits längre tid under dagen öppna.

Till fängelset finnes *vattenledning* inrättad, men vattnet är af så dålig beskaffenhet, att vatten till dricka och matlagning måst släpas med hästar från annat håll.

Till *lyse* har petroleum användts.

II. Fångantalet och fångarnes personliga förhållanden.

Med *fångantalet* har under året följande *förändringar* inträffat:

Qvarvarande vid årets början	486
Inkomne under året	97
	Summa 583
Afgångne: Frigifne efter utståndet straff	14
— på grund af nådiga pardonsplakatet den 27 Maj 1883	90
Afsände till kolonierna i Sibirien	41
Benådade	10
Öfverförd till dårvårdsanstalt	1
Döde genom sjelfmord	1
— af annan orsak	13
Qvarvarande vid årets slut	413
	Summa . . . 583

Enligt förenämnda nådiga pardonsplakat, hvilket utfärdades i anledning af *Kejsar ALEXANDER den tredje*s och

Kejsarinnan MARIA FEODOROVNAS kröning i Moskva, efter-skänktes halftva strafftiden för de fångar, som icke blifvit dömda för mord, rån, stöldsbrott eller mordbrand.

Till kolonierna i Sibirien afsändas fångar på sin egen begäran och äro således icke att förvexlas med dem, hvilka dömts till döden, men benådats med deportation till grufvorna derstädes.

Hela antalet fångdagar under året uppgår till 164,935, *medeltalet fångar om dagen* till 451,8, *högsta fångantalet* till 524 och *lägsta fångantalet* till 398.

Följande antal fångar voro dömda för nedannämnda brott, nemligen:

- 217 för dråp och dödsvållande,
- 149 - 3dje resan stöld,
- 134 - 4de - - ,
- 20 - misshandel å person,
- 20 - rån,
- 11 - mordbrand,
- 10 - dråp och rån,
- 5 - subordinationsbrott,
- 3 - dråp och misshandel,
- 3 - blodskam,
- 3 - kyrkotjufnad,
- 2 - döljande af dråp,
- 2 - nidingstöld,
- 1 - mord och rån,
- 1 - stöld ur bref,
- 1 - tillgrepp och förskingring af kronomedel och
- 1 - svikligt antändande af eget hus.

Med afseende å *strafftidens längd* voro dömda:

På lifstid	285
- 12 år	34
- 8—12 år	111
- 4—8 -	149
- 3 ¹ / ₄ —4 -	4

Till <i>aldern</i> voro	2	17 år
	1	18 -
	3	19 -
	59 mellan	20—25 -
	105 —	25—30 -
	130 —	30—35 -
	95 —	35—40 -
	99 --	40—50 -
	58 —	50—60 -
	27 —	60—70 -
	3 —	70—80 -
	1	83 -

Två fångar voro födde i Ryssland, 1 i Sverige, de öfrige i Finland.

Fångarnes föregående *lefnadsställning* var följande:

Lösdrifvare m. m.	156
Personer, tillhörande den lösa befolkningen	148
Söner till bofast allmoge	113
Bofast allmoge	54
Tjenstehjon	39
Gesäller och lärlingar	26
Underbefäl och manskap vid militären	17
Handtverkare	9
Sjömän	5
Zigenare	5
Städers, embetsverks m. fls. betjente	4
Handelsbetjente	2
F. d. Major i rysk tjänst	1
— Telegrafist i do.	1
Handlande	1
Gårdsegare i stad	1
Klockareson	1

Tolf fångar tillhörde den grekisk-katolska och en den romersk-katolska *trosbekännelsen*; resten lutheraner.

I afseende å sin *äktenskapliga ställning* fördelade sig fångarne sålunda:

Ogifte	351
Gifte, med barn	170
— utan —	28
Enklingar, med barn	21
— utan —	11
Frånskild, med —	1
— utan —	1

Af de å fängelset under året intagne fångar hade 216 eller 37 pct. förut undergått tukthus och 9 eller 1,5 pct. fängelsestraff. 41 pct. af de förstnämnde hade varit intagne å reorganiserade fängelseinrättningar, men återstoden å äldre gemensamhetsfångelser. De återfällige äro, med högst få undantag, dömda för tjufnad.

9 pct. af hela fångantalet hade begått det brott, för hvilket de till fängelset införpassats, *under rus*, hvaremot icke mindre än 30 pct., till följe af omåttligt förtärande af eller begifvenhet på rusgifvande drycker, ledts på brottets bana.

Endast 21 fångar hafva uppgifvit *vanvårdnad i ungdomen* såsom orsak till sin brottslighet, men med afseende å den lösa befolkningens i landet lefnadssätt och högst ringa vård om sina barn, måste de till denna kategori hörande uppskattas vida högre, hvarom jag dock nu icke är i tillfälle att uppgifva exakta siffror.

Samtliga till tukthusstraff på lifstid dömda fångar ifrån hela landet förvaras numera å detta fängelse. Deras antal uppgick under året till 285, af hvilka 90 pct. utgjordes af tjuftar och 67 pct. förut undergått tukthusstraff samt 23 pct. begått brottet till följe af dryckenskap.

III. Ordningen och disciplinen.

Förbrytelser af så svår beskaffenhet, att åtal vid allmän domstol deraf skulle föranledts, hafva icke förekommit.

Någon *rymning* har ej heller eget rum, men deremot 2 *rymningsförsök* af fångar, sysselsatte med arbete utom fängelset.

För nedannämnda *förseelser* har följande *antal* fångar bestraffats, nemligen:

Sturskhet, olydnad och opassande uppförande mot befäl eller bevakning	52
Öfverträdelse emot förbudet att begagna tobak	18
Rymningsförsök och förberedelser dertill	8
Olofligt korrespondens	8
Uppviglande till olydnad och delaktighet deri	7
Kif och slagsmål med medfänge	6
Oanständigt uppförande och tal	6
Skadegörelse å eller missvård om fängelsets tillhörigheter	5
Olofligt arbete	4
Tillgrepp och förskingring af fängelsets eller medfänges egendom	4
Innehafvande af otillåtna föremål	3
Obefogade klagomål	1
Andra mindre förseelser	6
Summa	128

Förestående förseelser hafva bestraffats med nedannämnda *straff* följande *antal gånger*.

Ljus cell med vatten och bröd i högst 8 dygn	59
Varning	40
Klassnedflytning	23
Prygel	3
Mörk cell med vatten och bröd under 4 dygn	2
Isolering i ljus cell	1
Summa	128

Bestraffats hafva inalles 103 fångar, af hvilka 2 tre gånger och 21 två gånger. Prygelstraffet har användts endast i sådana fall, då fången för tillfället annorlunda icke kunnat bringas till lydnad, utan företagit sig att af ilska sönderslå fönster, möbler, lampor m. m., och har detta straff hvarje gång visat sig synnerligen verksamt för det dermed för tillfället afsedda ändamål.

Af vaktbetjeningen blefvo 3 afsatte från sina befatt-

ningar och 6 på annat sätt bestraffade. En afsattes för längre tids uteblifvande utan tillstånd från tjänstgöring och 2 för försumlighet i tjensten. De öfrige hade låtit öfverskridande af order, försumlighet i tjensten, olämpligt beteende mot förman eller oordentligt lefnadssätt komma sig till last.

Samtliga bestraffningar äro ådömde af fängelsets direktion.

IV. Arbetsverksamheten.

De af fångarne under året *utgjorda dagsverken framgå af följande:*

	Dagsverken för arbeten med inkomst, hvarvid be- gagnats		Summa dagsverken med inkomst.	Dagsverken utan inkomst	Summa utgjorda dagsverken.	Medeltal fångar, som sysselsatts med nedan-nämnda arbeten.
	fängelsets rå- ämnen — till försäljning.	andres rå- ämnen — på beställning.				
Skomakare arbeten	4,045	3,700	7,745	4,120	11,865	32,5
Skräddare		1,525	1,525	4,184	5,709	15,5
Trä	21,825		21,825	1,525	23,350	64
Jern och metall	3,626		3,626	610	4,236	11,5
Stenhuggare	14,245		14,245		14,245	39
Målare	2,308		2,308	550	2,858	7,8
Nätbindare	1,120		1,120		1,120	3,0
Bokbindare	360		360	300	660	1,8
Bast	1,500		1,500	1,193	2,693	7,3
Hopklistring af tänd- sticksaskar		19,521	19,521		19,521	53,4
Byggnadernas under- håll				2,800	2,800	7,8
Diverse hushållsarbeten, såsom matlagning, tvätt, städning, sjuk- vård, underhåll af vägar, gata och går- dar, trädgårds och jordarbeten m. m. . .				24,534	24,534	67,2
Summa . .	49,029	24,746	73,775	39,816	113,591	311,2

Bland arbeten med inkomst hafva träarbetena, hvilka utgöras af snickare-, svartfware-, tunnbindare-, korgmakare- och träsnidare- arbeten, tagit de jemförelsevis flesta dagsverken i anspråk, hvilket är en följd deraf, att flere fångar

vid ankomsten till fängelset äro mera eller mindre kunnige i träslöjd och att dessa slag af arbeten i allmänhet bäst egna sig för vår allmoge. Med hopklistring af tändsticksaskar hafva uti andra arbeten okunnige cellfångar sysselsatts.

Följande antal dagsverken hafva deremots *hindrats*

Genom sjukdom	2,824
— orklöshet eller eljest oförmåga till arbete	14,534
— sön- och helgdagar	27,002
— skolundervisning	5,550
— vatten- och brödstraff	1,434

Summa 51,344

Det stora antalet genom orklöshet förhindrade dagsverken har förorsakats af de många å fängelset intagne ålderstigne listidsfångarne.

Arbetstimmarnes antal har i medeltal utgjort 11 för gemensamhets- och 10 för cellfångarne om dagen.

Med afseende å *arbetskickligheten* fördelade sig fångarne sålunda:

		Förut.	Inlärt å fän- gelset.	Inalles.
Kunnige i				
Skomakare	yrket	37	24	61
Skräddare	"	15	7	22
Snickare	"	11	77	88
Svarfvare	"		7	7
Korgmakare	"		6	6
Träsnidare	"		5	5
Tapetserare	"	1	4	5
Smed	"	3	9	12
Filare och metallarbetare	"	9	8	17
Stenhuggare	"	3	23	26
Målare	"	5	9	14
Bokbindare	"	2		2
Sadelmakare	"	2		2
		88	179	267
Okunnige i handverk				316
Summa				583

Afsättningen af sådana artiklar, som varit afsedda till försäljning, har försiggått direkte genom fängelseförvaltningen. *Inkomsterna och utgifterna för arbetsverksamheten* voro följande:

Bruttoinkomst	Fm. 69,163, ⁹⁶ *)
Utgifter för arbetsmaterial m. m.	35,315, ⁴⁴
Kontant behållning	33,847, ⁹²
Netto behållning	37,193, ³²
Brutto i förhållande till medeltalet fångar	153, ⁰⁸
summa fång dagar	0, ⁴¹
— arbetsdagar	0, ⁶⁰
— — med inkomst	0, ⁹⁰
Netto pr. arbetsdag med inkomst	0, ⁵⁰

Om kostnaderna för hvarje fånge pr. dag med afseende å kosthållning och beklädnad, hvilka utgöra 32 p. för kosthållningen och 10 p. för beklädnaden, inberäknadt sängkläderna, afdragas ifrån nettobehållningen för hvarje arbetsdag med inkomst, så uppstår ett öfverskott af 8 p. för dagen. —

Enligt nu gällande förordning om verkställighet af frihetsstraff af den 26. November 1866 tillfaller inkomsten af det i straffängelserna förrättade tvångsarbetet kronan, utan att fångarne kunna såsom en rättighet fordra andel deri. Likväl tillåter samma förordning att till uppmuntran för fånge, som ådagalagt godt uppförande, hvarvid fångens förhållande ej blott i disciplinärt afseende utan äfven vid undervisningen och arbetet tages i beräkningen, samt för underlättande af hans återinträde i samhället, honom må, om han tillhör någon af de tre högre fångklasserna eller för ungdom, hvartill alla fångar under 18 år räknas, hålles i enrum och der redan tillbragt fyra månader, tillgodoräknas en *sparpenning* af 20 till 60 penni i veckan.

De fångarne under året tillerkända sparpenningarne uppgå till 7,330 mark**). Vid sin frigifning hade de af-

*) 1 finsk mark å 100 penni = 70 öre.

**) 16,22 mark för hvarje fånge, 0,4 m. pr. dag och 0,6 m. för hvarje arbetsdag.

gångne fångarne i behåll 7,351 m. 42 p. sparpennning, hvarutom fångarne fått använda 304 m. 80 p. enahanda medel till understöd för sina familjer. Vid årets slut uppgingo de behållne sparpennningarne till 9,074 m. 10 p.

Endast för snickare, träsnidare och korgmakare hafva modeller och planscher användts.

V. Självården och undervisningen.

Ur fängelsepredikantens årsberättelse tillåter jag mig härvid göra följande utdrag:

„Gudstjensterna, förrättade hvarje sön- och helgedag, hafva bevistats af samtliga fångar, med undantag dock af sådana, hvilka på grund af gröfre förseelser hållits uti strängare isolering. Dessa hafva nemligen icke alla på en gång haft tillträde till kyrkan, utan blott 3 eller högst 4 i sender, placerade på afskilda platser och under särskild uppsigt. Emot fångarnes förhållande i kyrkan kan ingen anmärkning göras; tvärtom har största delen synts med uppmärksamhet åhöra predikan och deltaga i den gemensamma sången. Kyrkosången har blifvit betydligt upphjelp genom tillkomsten af en trestämmig orgel. Harmoniet, som härförinnan begagnades vid gudstjensterna, är numera flyttadt till skolrummet och användes der vid bönestunderna och sångundervisningen.

Skriftskola har under året pågått med 6 fångar, men ingen af dem blef admitterad, dels på grund af bristande kristendomskunskap, dels för visadt mindre allvarligt uppsåt till förbättring.

Nattvardsgång har i medeltal hållits en gång i månaden.

Vid handhafvandet af självården hafva icke ringa svårigheter mött själasörjaren deri, att fångar till ett större antal än vanligt förnekat sin brottslighet. Af 97 under året inkomna fångar har nemligen detta egt rum med 24. Men gentemot dessa nedslående rön kan omnämnas, att under året äfven några fall förekommit, der en djupare ånger öfver det förflutna inträdt. Likaså kan anföras, att

fångar måhända oftare än förut anhållit om samtal i religiösa ämnen.

Vid tal om själavård kan en omständighet af predikanten icke lemnas oanmärkt. Enligt Kejsersliga Senatens förordnande är han numera ledamot i fängelsets direktion. Som sådan eger han bland annat att vid disciplinära förseelser till straff befordra dem, hvilka han med kärlek och vänlighet bör söka att vinna. Och om en slik funktion redan i sig sjelf för hvarje själasörjare måste förefalla motbudande, så blir detta ännu mera fallet, då han mången gång på grund af inlupna vitnesintyg tvingas at deltaga i en dom, som alldeles strider emot hans egen inre öfvertygelse, baserad på vunnen närmare kännedom om fångens själstillstånd. Att förtroendet till själasörjaren och det goda förhållande, som bör ega rum emellan honom och fångarne för att han med hopp om framgång skall kunna verka bland dem, härigenom också betydligt rubbas, är en sjelffallen sak, och detta har den nuvarande predikanten äfven kommit till sorglig erfarenhet af. Såsom direktionsledamot är presten i mångas ögon icke mera prest, utom polisman; och att emot förmän fiendtliga åsichter alltför lätt vinna propaganda inom ett fängelse, torde hvarje fängelseman nog somt känna.

Husandakt förrättas af fångarne sjelfve genom hållandet af gemensamma morgon- och aftonböner. Uti gemensamhetsrummen pläga ock fångar ehuru på långt när icke allmänt om qvällarne läsa högt för andra ur bibeln och religiösa skrifter.

Söndagseftermiddagarne hafva fångarne sysselsatts sålunda, att bibel- och katekesförklaringar blifvit hållna och undervisning i sång dem meddelad.

Tillfälle till brefskrifning och anteckning till nattvardsgång har å dessa tider dem jemväl lemnats.

Fångarnes bildningsgrad vid strafftidens början gestaltar sig på följande sätt. Af 97 under året inkomna fångar, hvaraf 65 i skolåldern (under 35 år), kunde 2 alls icke läsa

innantill, 28 skralt, 33 behjelpigt, 27 försvarligt och 7 nöjaktigt. Skrifva kunde 57 alls icke, 18 litet, 11 behjelpigt, 8 försvarligt, 3 nöjaktigt. Räkna kunde 67 alls icke, 7 litet, 19 de fyra enkla räknesätten, 4 desutom bråk. 68 hade härförrinnan ingen skolundervisning åtnjutit; de öfriga 29 hade under längre eller kortare tid bevilstat olika skolor.

Fängelsets skola har under året besökts af inalles 254 fångar, indelade på 5 afdelningar. Undervisningstimmarnes antal har uppgått till sammanräknadt 24 i veckan. Undervisningen har omfattat katekes, biblisk historia, innanläsning, räkning, skrifning, geografi samt något naturkunnighet.

Följande antal i skolåldern varande fångar har under året befriats från skolgång af nedannämnda skäl:

Frigifne eller från fängelset afsände	53
För förut inom fängelset genomgången skolkurs	9
- försvagad helsa	4
- ålder	4
- bristande förståndsutveckling	3
Summa	73

Sångundervisningen, som handhafts af fängelsets bokhållare, har försiggått under 2 timmar hvarje söndags eftermiddag och omfattat, förutom notkännedom, öfning i koral-sång och smärre fyrstämiga sånger.

Utaf förenämnde 254 fångar, hvilka under året åtnjutit skolundervisning, kunde

<i>Läsa,</i>	<i>I början af året.</i>	<i>I slutet af året.</i>
väl	60	91
nöjaktigt	127	137
behjelpigt	60	21
skralt.	6	5
alls icke	1	"
<i>Skrifva,</i>		
väl	7	26
nöjaktigt	46	88
behjelpigt	108	99

<i>Skrifva,</i>	<i>I början af året.</i>	<i>I slutet af året.</i>
skralt	59	32
alls icke	34	9
<i>Räkna,</i>		
väl	21	48
nöjaktigt	73	110
behjelpigt	69	66
skralt	37	23
alls icke	54	7

Undervisningsmaterialet har utgjorts af 1,006 finska och 367 svenska exemplar läse- och läroböcker samt mindre kartverk, 14 väggkartor, 1 samling bibliska planscher, 1 samling modeller för teckning, 1 samling zoologiska bilder, 1 samling geometriska och andra figurer m. m.

Fängelsebiblioteket omfattade vid årets slut sammanräknadt 1,003 volymer, deraf 754 voro afsedda för fångarne. De för tjänstemännen afsedda äro förnämligast af juridiskt, historiskt, naturvetenskapligt och skönliterärt innehåll samt dessutom arbeten och afhandlingar, som angå fängelseväsendet.

Af de för fångarne afsedda böckerna voro:

315 arbeten af religiöst innehåll,

56 — - pedagogiskt —

49 — - historiskt —

39 — - naturvetenskapligt innehåll,

48 — om helsovård och nykterhet,

247 — af blandadt innehåll.

Till fångbiblioteket, som fitigt anlåtats, har under året tillkommit 115 volymer och till tjänstemannabiblioteket 29 volymer.

Uti nådiga reskriptet af den 5. Oktober 1880, angående utbildning af vaktknektar för landets fångelser, stadgas bland annat följande:

att vid Åbo straffängelse tills vidare årligen såsom yngre knektar anställas 10 välfräjdade män med god hälsa, hvilka genomgått folkskola eller annorledes förvärfvat läs-

och skrifkunnighet, känna något sådant handverk, som vid fängelserna idkas, icke ingått äktenskap och åtaga sig att för vinnande af fastare anställning vid allmänt fängelse i landet, så vidt de dertill finnas lämplige, tjenstgöra vid nämnda straffängelse i ett års tid, emot en aflöning af 40 mark i månaden och skyldighet att i allt underkasta sig disciplinen inom fängelset;

att desse extra knektar användas vid fängbevakningen, i början under äldre knektars ledning, och erhålla undervisning till afhjelpande af möjliga brister i deras läs- och skrifkunnighet samt insigter i räknekonst och religion;

att dem dernäst bibringas kännedom om knektars åligganden enligt reglemente och instruktion, sättet för behandling och bevakning af de fängslige med hänsyn till straffanstaltarnes i landet syftsmål, strafflagens allmänna bestämmingar om verkställighet af straff samt öfning att iakttaga militärisk hållning och begagna skjutvapen;

att vid knektarnes undervisning tukthusets skollokal och läromaterial får begagnas;

att desse knektars antagande öfverlemnas till fängelsedirektionen i Åbo, hos hvilken hugade sökande från alla landets län ega dertill anmäla sig med prestbevis och skolebetyg, antingen direkte eller så, att deras anhållan derom af vederbörande guvernör meddelas fängelsedirektionen;

att undervisningen besörjes af fängelsets tjenstemän och betjening i mån af deras fallenhet dertill och emot ett arvode af tillhoppa 1,200 mark, som fängelsedirektionen eger dem emellan fördela; och

att vid besättandet af ordinarie fängknektssysslor vid landets allmänna fängelse- och korrektionsinrättningar framdeles de, som genomgått års kurs såsom extra knektar vid Åbo straffängelse och förvärfvat sig vitsord om duglighet i detta kall, erhålla företrädesrätt till sysslan framför andra sökande.

Ifrån förenämnda fängvaktarskola, hvori utom 10 elever 4 af fängelsets ordinarie fängknektar under året åtnjutit

undervisning, utdimitterades i årets slut 5, hvarjemte en skulle erhålla afgångsbetyg sedan han förkofrat sig i skön- och rättskrifning. Af eleverne afskedades en för upprepad försumlighet; åt de öfrige kunde dimissionsbetyg icke utgifvas dels för bristande kunskaper dels för mindre stadgadt uppförande eller olämplighet för fångvaktarekallet.

VI. Helsovården.

Uti sin årsberättelse anmärker fängelseläkaren att genom otillräcklig ventilation i förhållande till det stora antalet individer, som i sofrummen för gemensambetsfångarne må inrymmas, luften uti dem om nätterna ej varit fullt normal.

Inalles hafva 87 fångar eller 0,9 i medeltal om dagen varit intagne å fängelsets sjukhus, hvarhos 340 eller i medeltal 0,9 om dagen för lindrigare eller obotliga åkommor åtnjutit vård och läkemedel utom lasarettet.

Hela antalet sjukdagar för de å sjukhuset vårdade uppgår till 1,716 och medeltalet af dem på hvarje sjuk till 19,7.

14 fångar eller 3 procent af fångantalet i medeltal hafva under året affidit.

Af någon epidemi har fängelset under året ej blifvit hem-sökt. De predominerande sjukdomarna hafva varit frossor, hvilka jemte nattblindhet å fängelset äro endemiska. Dessutom hafva kroniska lidanden i cirkulations-, respirations-, digestion- och sinnesorganerna m. m. förekommit.

Bland dödsorsakerna upptages tyfoidfieber för en, blodförgiftning (uræmi) för en annan och sjelfstrykning i cell utan känd anledning för en tredje. 7 afledo till följe af ålderdom, men för de öfrige saknas uppgift om dödsorsaken.

Af 8 sinnesrubbade voro 3 blödsinninge och hos 5 har en mer eller mindre deprimerad själsalienation försports.

VII. Fångkosten.

Till en fullständig dagportion beräknas:*)

1 ⌘ rågmjöl och $\frac{1}{2}$ ⌘ kornmjöl till bröd,

*) 1 finskt skålpund (⌘) å 32 lod = 1 svenskt skålpund.

1 kappe = 0,21 kubikfot.

- $\frac{1}{2}$ ℥ kornmjöl till dricka och afredning af soppor,
 $\frac{1}{3}$ ℥ strömming och
 $\frac{1}{20}$ ℥ salt; samt dessutom
Söndagar: $\frac{1}{4}$ ℥ nötkött, $\frac{1}{8}$ kappe potäter och $\frac{1}{8}$ ℥
 korngryn till soppa,
Måndagar och torsdagar: $\frac{1}{6}$ ℥ fläsk, $\frac{1}{8}$ kappe potäter
 och $\frac{1}{4}$ ℥ korngryn till soppa,
Tisdagar och fredagar: $\frac{1}{6}$ ℥ fläsk och $\frac{1}{8}$ ℥ ärter till
 soppa, samt
Onsdagar och lördagar: $\frac{1}{2}$ ℥ korngryn till gröt, 2 lod smör
 att blandas i gröten och $1\frac{1}{2}$ lod sirap att upp-
 blandas med dricka.

Till en sjukportion: $1\frac{1}{2}$ ℥ rågmjöl och högst 15 penni
 kontant, samt för en *vattufänges portion:* 2 ℥ rågmjöl till bröd.

Någon tilläggskost hafva fångarne icke erhållit.

Å fängelset har under året utdelats

Fullständiga portioner	160,677
Sjukportioner	2,824
Vattufångars portioner	1,434

Summa 164,935

Samtliga utgifter för fångarnes kothållning uppgå till 54,333 mark 6 penni eller 93,₁₉ mark för hvarje å fängelset intagen fånge, 120,₂₅ mark i förhållande till medeltalet fångar och 0,₃₂ mark för hvarje fånge om dagen.

Spanmålen har erhållits från kronomagasinets å orten efter gällande markegångspris och potäterna uppköpts genom fängelseförvaltningens försorg, men de öfriga lifsförnödenheterna levererats af entreprenörer.

Matkärnen, med undantag af grytor och kittlar samt lertallrikar och porslinsstop, äro af träd och förfärdigade af fångarne sjelfve.

VIII. Inkomster och utgifter.

Förutom inkomsten för fångarnes arbeten har till fängelset influtit i diverse poster 1,081,₁₂ mark.

Fängelsets utgifter voro följande:

Aflöningar	58,534,
Kosthållning	54,333, ⁰⁶
Beklädnad	16,507, ³⁴
Inventarier och reparationer å byggnaderna . . .	4,955, ¹²
Ved	6,833,
Lyse	2,773, ⁰⁵
Kansli	811, ⁶⁴
Bibliotek	219, ⁵⁷
Sjukvård	1,228, ⁰⁸
Sparpenningar	7,330,
Omkostnader för arbetsvkrksamheten	35,315, ⁴⁴
Diverse	5,619, ⁷⁹

Summa Fm γ . 194,460,⁰⁹

I förhållande till hela fångantalet 333,⁶⁵

- - - summa fängelsedagar 1,¹⁷

Förestående utgifter hafva betäckts på följande sätt:

	Inalles.	I förhållande till	
		hela fångantalet.	summa fängelsedagar.
Genom arbetsverksamheten . . .	69,163, ³⁶	118, ⁶³	0, ⁴¹⁰
„ särskilda andra inkomster . . .	1,081, ¹²	1, ⁸⁵	0, ⁰⁰⁶
„ bidrag af statsverket . . .	124,215, ⁶¹	213, ⁰⁷	0, ⁷⁵⁴

Genom nådiga kungörelsen af den 20 Februar i 1883 erhöill fängelset ny utgiftsstat, slutande sig å Fm γ . 164,765.

IX Tjenstemän och betjente.

Fängelsets tjenstemän och betjente utgöras af direktorn, predikanten och läkaren, hvilka derjemte bilda fängelsets direktion, bokhållaren, arbetsledaren och läraren, 2 vaktmästare, maskinisten och 41 fångknektar samt dessutom 10 elever i fångvaktarens skolan.

Ingen tjensteman har under året från tjensten afgått, men 13 fångknektplatser hafva ombytt innehafvare.

Några andra tjenstmannakonferenser hafva icke hållits

än direktionssammanträdena, hvilka i regeln försiggå en gång i veckan.

X. Allmänna anmärkningar.

Emedan de under denna rubrik förekommande uppgifter icke torde intressera tidskriftens läsare, har jag ansett mig böra avsluta denna uppsats med följande utdrag ur den af mig ofvanföre under arbetsverksamheten omnämnda förordning af den 26 November 1866 om verkställighet af frihetsstraff i Finland.

Frihetsstraffen äro af tre slag, nemligen: tukthusstraff, som utstås i straffängelserna, fängelse vid vatten och bröd samt fängelsestraff.

Om *tukthusstraffet* stadgas bland annat:

Tukthusstraffet skall afse ej allenast den brottsliges förvarande och trägna sysselsättande, utan öfven hans förbättring genom undervisning, disciplin och arbete.

Fånges uppförande i straffanstalten skall efter beskaffenheten vitsordas såsom godt, försvarligt eller dåligt.

Genom dåligt uppförande förverkas rätt till klassuppflyttning.

Ung förbrytare, som ej fyllt 18 år, skall hållas i enrum.

Till första fångklassen varde i strafftidens början hänförd hvarje fånge, som fyllt 18 år.

Längsta tiden för vistelse i denna klass vare vid godt uppförande 6 och vid försvarligt 12 månader.

Andra klassen skall innefatta: brottslingar under 18 år, hvilka icke kunna, utan men för sin helse, uthärda fängelse i enrum, och förbrytare, som ifrån första klassen till den andra uppflyttas.

Denna klass genomgås vid godt uppförande på 4 och vid försvarligt på 8 månader.

Tredje klassen genomgås vid godt uppförande på 6 och vid försvarligt på 12 månader.

I fjerde klassen skall fånge tillbringa sin återstående strafftid.

I första och andra klassen vare fångarne förbudet att

meddela sig med hvarandra genom tal, åtbörder eller andra tecken. I tredje och fjerde klassen må ifrån sådan tysthet tillåtas den afvikelse, som med god ordning är förenlig.

Nattetid vare hvarje meddelande emellan fångarne i alla klasser förbjudet.

Öfriga åtskilnader emellan fångklasserna skola bestå deri att fånge vid uppflyttning till högre klass kommer i åtnjutande af en eller flere förmåner, dem han i lägre klass saknat, eller i inskränkta mått åtnjutit, och hvilka kunna lända honom till uppmuntran att fortgå i bättring.

Åt fångar, som i fjerde klassen tillbragt minst 6 månader under godt uppförande, må der medgifvas så mycken frihet, som är nödvändig för att vänja dem vid frestelsers öfvervinnande och sjelfständighet i handling.

Åt fångarne skall meddelas undervisning i religion, elementära kunskaper och yrken, som med inrättningen äro förenliga.

Elementarundervisningen skall omfatta den i folkskolorna vanliga kurs, men må ock kunna sträckas derutöfver.

Yrkesundervisningen lämpas efter fångarnes olika fallenhet och sannolika näringsfång efter frigifvandet.

Fångarne skola tråget sysselsättas med tvångsarbete. I ensamhetsfångelse må förbrytare dock, vid inträdet deri, högst 8 dagar lemnas utan sysselsättning.

Tvångsarbete vare så ordnad att det icke allenast gifver fångarne jemn sysselsättning, utan äfven afser deras olika fallenhet samt, såvidt möjligt är, den olika samhällsställning de efter frigifvandet sannolikt komma att intaga.

Den af fånge förtjenade sparpennning får honom ej tillställas, innan han från anstalten frigifves. Lifstidsfånge vare dock tillåtet att genom anstaltens föreståndare använda sin sparpennning till understöd för maka och barn, äfvensom till skadestånd åt den eller dem, hvilka genom hans brottslighet blifvit lidande.

Sparpenning vare vid klassnedflyttning eller insättande i enrum i anledning af brott eller dåligt uppförande, eller

vid rymning eller rymningsförsök förverkad till straffanstalten.

Fängelse vid vatten och bröd varde verkställt i läns- eller häradshäkte, men skall af den, som äfven tukthusstraff bör undergå, utstås i tukthuset.

Den, som till fängelse vid vatten och bröd dömd är, skall dagligen, jemte friskt vatten i erforderlig mängd, undfå 2 marker hårdt eller 3 marker mjukt rågröd. Öfverskjuter strafftiden 2 veckor, må fånge, som det sjelf åstundar, efter 14 fastedagar förunnas 1 och efter 7 följande fastedagar 2 fridagar, hvarunder vanlig fångförplägning honom meddelas, utan att dessa fridagar dock få inberäknas i straffet, ehuru fängelsetiden med dem skall förlängas, så att dess högsta belopp i sådan händelse utgör 31 dygn.

Fångar, som till vatten och bröd dömda blifvit, skola hållas i enrum och vare berättigade, men ej förpliktade att med lämpligt handarbete för kronans räkning sig sysselsätta.

Fängelsestraffet utstås i läns- eller häradshäkte.

De, som till fängelse dömda blifvit, skola hållas i gemensamhet. Men skulle fånge visa sig vara så sedligt förderfvad att hans sammanvaro med andra fångar kunde lända desse till förförelse eller skada, då skall en sådan fånge i enrum hållas.

Förbrytare, som blifvit dömd till fängelsestraff, vare skyldig att arbeta, men må efter eget val och för egen räkning sysselsätta sig med sådant lofligt arbete, som med straffanstalten är förenligt. Kan han ej anvisa sådant arbete, vare då pligtig att för kronans räkning förrätta lämpligt handarbete.

Abo Straffanstalt i Mars 1884.

P. A. BROFELDT.
Direktör.
